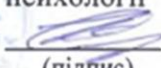

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка
НН педагогіки і психології
Кафедра педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор НН інституту педагогіки і психології

(підпис) Світлана КОНДРАТЮК
(ім'я та прізвище)
« 30 » серпня 2023 р.

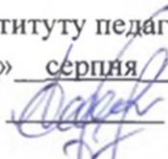
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА
Перший (бакалаврський) рівень

Галузь знань: 016 Спеціальна освіта

Спеціальність: 016 Спеціальна освіта (логопедія), (корекційна психопедагогіка)

Освітньо-професійна програма: спеціальна освіта (логопедія), спеціальна освіта (психопедагогіка)

Мова навчання: українська

Погоджено науково-методичною комісією
НН інституту педагогіки і психології
« 30 » серпня 2023 р.
Голова Юлія БОНДАРЕНКО
(д.пед.н., професор)

Розробники:

Осьмук Наталія Григорівна – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри педагогіки.

Чернякова Жанна Юріївна – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри педагогіки.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 року

Завідувач кафедри

доктор пед. наук, професор

Бойченко М.А.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	(Вказати освітній ступінь) Бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
1-й			
Семестр			
1-й		2-й	
Лекції			
18 год.			
Практичні, семінарські			
20 год.			
Лабораторні			
Самостійна робота			
78 год.			
Консультації:			
4 год.			
Вид контролю: Екзамен			
Загальна кількість годин - 120			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета – сформувати у студентів здатність аналізувати основні категорії виховання, навчання та розвитку, володіти науковими основами організації педагогічної діяльності в основній школі ЗЗСО у контексті Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції Нової української школи, Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», основами управління педагогічними системами, дидактичними основами візуалізації змісту навчання.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою є міжпредметні зв'язки з наступними дисциплінами:

- з філософією, яка забезпечує загальнонауковою методологією наукового пізнання;
- з психологією, що має спільність об'єктів вивчення, індивідуальних і вікових особливостей дітей різного віку, опанування методиками вивчення особистості, колективу, особливостей формування Я-концепції, мотивації діяльності та ін.;
- з анатомією та фізіологією, що забезпечує розуміння морфологічних та фізіологічних особливостей кожного вікового періоду;
- з естетикою, що забезпечує формування всебічно розвиненої особистості;
- з соціологією, методи і результати досліджень якої використовує педагогіка;
- з історією, що забезпечує формування знань студентів про зміни та особливості навчально-виховних систем в різні історичні епохи.

3. Результати навчання за дисципліною

Знання	ПРЗ 1	Оволодіння філософськими основами педагогіки, сучасними вітчизняними і зарубіжними педагогічними теоріями.
	ПРЗ 2	Оволодіння нормативними юридичними документами, що регламентують функціонування освітньої системи сучасної України.
	ПРЗ 3	Усвідомлення сутності виховання, його загальних і конкретних цілей і завдань, організаційних форм, засобів, методів розвиваючого соціально-значущого виховання.
	ПРЗ 4	Усвідомлення сутності навчання, наукових основ його організації, закономірностей, принципів, цілей, завдань, методів, організаційних форм, педагогічної діагностики навчальних досягнень учнів.
	ПРЗ 5	Оволодіння науковими основами та методами науково-педагогічного дослідження.
	ПРЗ 6	Усвідомлення змісту, форм і методів управління процесом самовиховання учнів, стимулювання їх позитивної самореалізації у всіх можливих сферах діяльності.
	ПРЗ 7	Оволодіння основами педагогічного управління освітніми установами.
	ПРЗ 8	Розуміння сутності педагогічних технологій, шляхів підвищення педагогічної майстерності вчителя.
Уміння	ПРУ 1	Уміння планувати навчально-виховну діяльність.
	ПРУ 2	Уміння педагогічного прогнозування результатів навчально-виховної діяльності.
	ПРУ 3	Уміння правильного вибору і користування методами, прийомами, засобами навчально-виховної діяльності, візуалізації навчального матеріалу.
	ПРУ 4	Уміння вибору доцільних організаційних форм навчання, виховання та розвитку.
	ПРУ 5	Уміння здійснювати всі види контролю за навчально-виховною роботою учнів, оперативного і об'єктивного оцінювати її.
	ПРУ 6	Уміння забезпечити умови для самоосвіти і самовиховання учнів.
	ПРУ 7	Уміння здійснювати аналіз своєї

		діяльності відповідно до вимог сучасної педагогічної теорії і практики.
Комунікації	ПРК 1	Здатність здійснювати вербальну комунікацію з учнями, їх батьками та колегами в рамках педагогіки партнерства.
	ПРК 2	Здатність здійснювати невербальну комунікацію в освітньому процесі.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює власні думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, може аргументовано обирати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної творчої діяльності, вільно використовує знання для використання творчих завдань.
82 – 89	Вільно володіє навчальним матеріалом. Застосовує знання на практиці, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні знання на практиці. За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою, має стійкі навички виконання педагогічних завдань.
74 – 81	Вільно володіє навчальним матеріалом. Застосовує знання на практиці, але узагальнює і систематизує навчальну інформацію не в повній мірі, допускає огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні знань на практиці.
64 – 73	Володіє навчальним матеріалом, знає основні поняття навчального матеріалу, виконує поставлені завдання на репродуктивному рівні, має недостатньо стійкі навички виконання практичних завдань.
60 – 63	Володіє навчальним матеріалом поверхнево, фрагментарно, відтворює певну частину навчального матеріалу на рівні запам'ятовування, знає основні поняття навчального матеріалу. Має елементарні, нестійкі навички виконання завдання.

35 – 59	Має фрагментарні знання при незначному загальному обсязі навчального матеріалу, відсутні сформовані вміння та навички, допускає суттєві помилки під час відповіді. Планує та виконує частину завдання за допомогою викладача.
1 – 34	Студент не володіє навчальним матеріалом. Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Розподіл балів (екзамен)

Поточний контроль									Разом	Сума	Підсумковий (екз.)	Загальна сума
РОЗДІЛ І			РОЗДІЛ ІІ									
T1.1.	T1.2	T1.3	T2.1	T2.2	T2.3	T2.4	T2.5	T2.6	54	75	25	100
Поточний контроль												
6	6	6	6	6	6	6	6	6	21			
Контроль самостійної роботи												
2	2	2	2	2	2	2	2	5				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно

60 - 63	Е	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами діагностики є іспит, педагогічні задачі, навчальний освітній проект, тести.

6. Програма навчальної дисципліни

Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальні основи педагогічної науки та освітньої галузі.

Тема 1. Педагогіка в системі наук про людину. Розвиток, соціалізація і виховання особистості.

Тема 2. Педагогічний процес як система і цілісне явище. Закономірності і принципи педагогічного процесу.

Тема 3. Нормативно-правові засади управління та реформування сучасної системи освіти в Україні.

Розділ 2. Теорія освіти і навчання (дидактика) та теорія виховання.

Тема 1. Зміст та результати освіти. Методи та засоби навчання.

Тема 2. Форми організації навчання. Урок як основна форма організації навчання.

Тема 3. Сучасні технології навчання.

Тема 4. Виховання як педагогічний процес. Зміст виховання. Основні напрями виховання.

Тема 5. Загальні методи та організаційні форми виховної роботи.

Тема 6. Місце і роль сім'ї у вихованні. Суспільні інститути виховання. Виховна робота з педагогічно занедбаними дітьми.

7. Структура навчальної дисципліни

Зміст модуля	Лекції (год.)	Семіна р. занят я	Самост. робота студенті в	Індиві д. робо та	Всього
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ ТА ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ					
1. Педагогіка в системі наук про людину. Розвиток, соціалізація і виховання особистості.	2	2	8		12
2. Педагогічний процес як система і цілісне явище. Закономірності і принципи педагогічного процесу.	2	2	8		12
3. Нормативно-правові засади управління та реформування сучасної системи освіти в Україні.	2	2	8		12
Розділ II. ТЕОРІЯ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ (ДИДАКТИКА) ТА ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ					
1. Зміст та результати освіти. Методи та засоби навчання.	2	2	8		12
2. Форми організації навчання. Урок як основна форма організації навчання.	2	2	8		12
3. Сучасні технології навчання.	2	2	8		12
4. Виховання як педагогічний процес. Зміст виховання. Основні напрями виховання.	2	2	8		12
5. Загальні методи та організаційні форми виховної роботи.	2	2	8		12
6. Місце і роль сім'ї у вихованні. Суспільні інститути виховання Виховна робота з педагогічно занедбанними дітьми.	2	2	8		12
Індивідуальна робота (захист)		2	6		12
Всього	18	20	78		120

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ ТА ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ	
1	Педагогіка в системі наук про людину. Розвиток, соціалізація і виховання особистості.	2
2	Педагогічний процес як система і цілісне явище. Закономірності і принципи педагогічного процесу	2
3	Нормативно-правові засади реформування сучасної системи освіти в Україні.	2
	Розділ II. ТЕОРІЯ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ (ДИДАКТИКА) ТА ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ	
1	Зміст та результати освіти. Методи та засоби навчання.	2
2	Форми організації навчання. Урок як основна форма організації навчання.	2
3	Сучасні технології навчання.	2
4	Виховання як педагогічний процес. Зміст виховання. Основні напрями виховання.	2
5	Загальні методи та організаційні форми виховної роботи.	2
6	Місце і роль сім'ї у вихованні. Суспільні інститути виховання Виховна робота з педагогічно занедбанними дітьми.	2
	РАЗОМ	20

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Волкова Н.П. Педагогіка. – К.: Академія, 2001. – 576 с.
2. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: підручник. 2-ге вид. доповн. .К.: Академвидав. 2012.
4. Кривонос О.Б. Практикум з педагогіки: навчальний посібник / О.Б. Кривонос. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2018. – 174 с.
5. Кузьминський А.І, Омеляненко В.Л. Педагогіка. – К.: Знання–Прес, 2003. – 418 с.

6. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка у запитаннях і відповідях : навч. посіб. – К.: Знання, 2006. – 311 с.
7. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання. – Харків: ОВС, 2002. – 400 с.
8. Нова українська школа: поради для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. — К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. — 206 с.
9. Новий освітній простір: Інформаційний посібник, 2019 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2019/04/NOP_Motivuyuchiy-prostir.pdf?fclid=IwAR1wgpWNjVUhfE6uJH0abN7iFcWAxQAWMTnMoGjlep bVQUXX47kRw__Z8Qc
10. Омеляненко, В. Л. Педагогіка: завдання і ситуації : практикум / В.Л. Омеляненко, А.І. Кузьмінський, Л.П. Вовк. - К. : Знання-Прес, 2006. - 423 с.
11. Омеляненко, В. Л. Теорія і методика виховання : навч. посібник / В.Л. Омеляненко, А.І. Кузьмінський. - К. : Знання, 2008. - 415 с.
13. Педагогіка: Хрестоматія / Уклад.: А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко – 2-ге вид., стер. – К.: Знання–Прес, 2006. – 700 с.
14. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка. – Суми: Університетська книга, 2005. – 320 с.
15. Фіцула М.М. Педагогіка. – К.: Академвидав, 2003. – 528 с.

Додаткові:

1. Андрощук І. М. Теоретико-методологічні основи організації змішаного навчання у закладі загальної середньої освіти [Електронний ресурс] / І. М. Андрощук, О. В. Віролайнен // Вісник післядипломної освіти. Серія : Педагогічні науки. - 2021. - Вип. 15. - С. 10-24. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vporp_2021_15_4
2. Дистанційне навчання: виклики, результати та перспективи. Поради. 3 досвіду роботи освітян міста Києва : навч.-метод. посіб. / Упоряд.: Воротникова І.П., Чайковська Н.В. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020..
5. Дистанційне та змішане навчання в школі. Путівник / Упоряд. Воротникова І.П. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020.
6. Дінтерсміт Т., Вагнер Т. Мистецтво навчати. Як підготувати дитину до реального життя. К.: Наш формат, 2017.
7. Кривонос О.Б. Підготовка студентів до семінарських занять: навчально-методичний посібник / О.Б. Кривонос. – Цьома С.П., 2018. - 60 с.
8. Організація дистанційного навчання в школі методичні рекомендації <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recome ndazii/2020/metodichni%20recomendazii-dustanciyna%20osvita-2020.pdf>

9. Остапчук Н. Використання GOOGLE CLASSROOM для організації уроків інформатики: структура віртуального класу [Електронний ресурс] / Н. Остапчук, Н. Полюхович // Нова педагогічна думка. - 2020. - № 1. - С. 27-32. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2020_1_7
10. Основи педагогічної ергономіки : навчальний посібник / Н.Д. Карапузова, Є.А. Зімниця, В.М. Помогайбо. – Київ :Академвидав, 2012. – 192 с. – (Серія "Альма-матер").
11. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навч. посіб. К.: Знання, 2016.

Інформаційні ресурси

1. Академія педагогічних наук України - <http://www.apsu.org.ua>
2. Освітній портал "Освіта.УА". – <http://osvita.ua>
4. Виховна робота в школі. – http://www.library.kherson.ua/teach/scool_07.htm
5. Відкритий урок: професійний журнал для вчителів. – <http://osvita.ua/school>
6. Острів знань : Освітній шкільний інтернет-портал. – <http://ostriv.in.ua/>
8. Педагогічні науки:теорія, історія, інноваційні технології Науковий журнал [Електронний ресурс] — Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pednauk/
9. Я – вихователь. – <http://vospitatel.at.ua>
11. Слово вчителя. – www.konserg.ucoz.ua
12. Портал «Діти України». – www.children.edu-ua.net
13. Наукове електронне фахове видання "Народна освіта" . – www.narodnaosvita.kiev.ua
14. Освітній портал " Педагогічна преса". – <http://pedpresa.ua>
15. Безпека дітей в Інтернеті. – <http://onlandia.org.ua>
17. Освітній онлайн-журнал. – <http://educlub.com.ua>
18. Щоденник. Уа. – <http://shodennik.ua>
19. Українська педагогіка. – <http://ukped.com>
20. Інформаційний портал "Знання". – <http://znannya.info>

ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ

1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів в системі загальної середньої освіти (Наказ МОН України № 371 від 05.05.2008) // Освіта України. – 2001. – № 6. – С. 3–16.
2. Закон України «Про вищу освіту». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.help/law/651-XIV/>.
3. Закон України «Про позашкільну освіту». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>.
3. Концептуальні засади реформування середньої школи «Нова українська школа» . – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
4. Концепція розвитку громадянської освіти в Україні. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2018-%D1%80?lang=ru>
5. Національна доктрина розвитку освіти [Електронний ресурс] / – 2002. – Режим доступу: <http://www.setlab.net/?view=education-doctrine-2002>
8. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель із початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=22469103-4e36-4d41-b1bf-288338b3c7fa&title=RestrProfesiinikhStandartiv>